

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus, Dijous 11 de Maig de 1899

Núm. 3.892

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (FORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 3.000
provincies limítrofes, 3.500
Extremitat y Ultramar, 4.000
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, són les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més contribució de la província.

Oberta tota la nit

es lo millor remey per combatre periclosos y rebelde que sia tota classe de tos.

Esparrachs d' Argenteuil

Se'n venen diàriament a la botiga d' EN GAMBUS, carrer de Vilá (Bou, núm. 12.)

Gas Reusense

Alumbrat elèctric

Molt pròxims a la inauguració del servey del alumbrat elèctric, y comptant ab poderosos medis pera la producció de quanta energia sia necessaria y una red col·locada en forma tal que permet suministrar lo fluit ahont se demana, aquesta Societat se compla en anunciar que quedan anuladas las tarifas y condicions anteriorment repartidas, substituhintlas per noves tarifas ab rebaixa de prop d' un 50 per 100 en los preus primitivament establerts. A saber:

Una lámpara incandescent de 5 bujias, pessetas 1.25 al mes.

» » » de 10 » » » 1.75 al » » »

» » » de 16 » » » 2.50 al » » »

» » » de 25 » » » 3.75 al » » »

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bujias durant 30 horas) passetas 0.50.

Aixis mateix te'l gust de fer públich que ara y sempre, tant en preus com per lo que s' refereix a las condicions de instalacions particulars qualsevolga que sian unas y altres, lo GAS REUSENSE concedira quantas ó més ventatjas concedeixi qualsevol altra Companya establerta ó que s' establi.

Reus 29 d' Abril de 1899.—L' Administrador.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS

LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA

PULPA

Plas.	Plas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas. 1.00	Placas pera 3 á 4 vacunas. 1.50
Tubo pera 8 á 10 vacunas. 1.50	Placas pera 6 á 8 vacunas. 3.00
Tubo pera 20 á 25 vacunas. 3.00	Frascos pera 25 vacunas. 8.00
Estajo ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas. 4.00	Frascos pera 50 vacunas. 15.00

Secció doctrinal

Parlament

ter a la festa dels Jochs Florals de Barcelona lo primer diumenge de Maig de 1899 per lo President del Consistori, Dr. D. Joseph Torras y Bages, Prebere.

EXCMA. SENYORS:

SENYORS:

May les homes nos hem de desfer del estat que profesem, ni del caràcter que tenim, perque la Providencia, que porta'l campas del ritme de la vida social,

ha posat en ella diferents estaments, y dins d' aquets distints caràcters personals, a fi de que'n resulti la armonia del gran conjunt organich d' homes que'n diuen un poble; y cada hu ha de parlar per lo que ell es; y aixis jo, havent de comensar aquesta festa anyal de la Poesia Catalana ab un Parlament, y essent propi del ofici que profeso, una de las funcions anexas al exercici de mon ministeri, lo discerniment d' esperits, l' estudi de las diferents corrents intel·lectuals que s' presenten entre ls homes, vull fixar la vostra atenció discorrent breument sobre l' esperit d' aquesta festa que ns es tan propia, determinar la significació de la poesia nostra, considerantla, no en la vida misteriosa y casi sobrehumana que porta en los seus cims de l' Olimpe, sine en loch que té dins del món de las reali-

tats humanes y en sa representació en la vida pública. No estarian aquets conceptes, senyors, desprovehents de poesia si'ls toqués un afilat de las musas; si'ns resultan arits, aconsolévols pensant que'm cuydare de no esser llarch y que d' aquí a una mica devallaran sobre dels vostres esperits, assedegats de la noble emoció estètica, y ompliran aquesta sala, que ha vist a tantas de generacions catalanas, las alemanades de la Poesia patria que retorna'ls esperits y, com vent embaumat de primavera, porta en sas alas germens, fecundants y de renovament de vida.

Tethom sab que, en totes las terras civilizadas, la poesia, la historia y la vida actual del país estan tan lligadas entre si, que forman una sola cosa; totas tres, senspensarho, van a la uno, essentne triple manifestació d' una mateixa substancia; y si hi ha esperits vullgars que no ho saben entendre, que prenen la poesia natural d' un poble per una pura fantasia de gent desenfeyada, es perque sia natural passa en l'ordre humà lo que l' excel·lent Sant Pare deya del ordre diví, es a dir, que l' home animal no sab comprendre las cosas que pertanyen al esperit; que la poesia es, sens cap dulte, senyors, una qüestió espiritual.

Los Jochs Florals son una festa poètica, mes no son pas una Academia de poesia; si'ns ho fossin, jo en aquest lloch seria un intrús. Certament que ls venerables restanadors de la institució no veyan que anés a parar allà ahont avuy se troba; pero Deu sempre fa aixis las cosas. Baix sa sobirana direcció, los homes treballen pero Ell porta la pauta de la obra y Ell, com Arquitecte, n' es l' únich y verdader Autor, sens que ningú hi sapiga las sevas intencions fins que han sigut completament executadas.

L' esperit de la terra catalana no ha mort may. Las cosas se transforman, cambian y desapareixen, pero las sevas essencias son immortals; duran y viuen en un regne inmutable. Fins se pot dir que aleshoras las cosas son més divinas, quan quedan reduhidas a las sevas essencias. Morí'l nostre darrer Rey indígen, en Martí, de bona memoria, y en son trono ó real cadira ningú s' hi assegú mes; la Providencia la tragué del comers dels homes, lo consagrà, u feu un monument de la Fé y de la Patria, un trono pel Rey de la humanitat, y cadany, assegut en ell, Aquest s' hi passeja pels carrers de Barcelona en la professó triomfal del Corpus Christi, baix lo misteri del Santíssim Sagrament. Aixis la fé conserva lo que la Patria pert, y guarda y perpetua lo que'l moviment dels sigles, que no té aturador, arramba, y fica com en un vas d' or las vivificants essencias de las cosas humanes que s' evasheixen, pero qual esperit es immortal, a fi de que las vinentas generacions pugan revifar-se aspirant una essencia qu' es la essencia d' ellas mateixas, que las manté y fa creixer, com una llet que xuclém de la mateixa que ns ha engendrat, aferrantnos als amorosos é inestroncables pits de la Mare terra. La tradició nacional no es altra cosa que'l pit abundós ab que la Patria nodreix l' esperit de las noves generacions perpetuantse aixis la gran lley de la renovació y de la conservació de las distintas branques humanes que dona tot personalitat als pobles.

Fins los individuos pera determinar la nostra personalitat, fem constar de qui som fills; las nacions més anu felas, superficialment consideradas, a la ventura, reconeixen qui son los seus pares y patriarcas; exemple los Estats confederats de la América septentrional; un poble que no reconeix los seus pares, no tenint en compte la tradició, un poble fill de pares desconeguts, es un poble bört; un poble que no considera la seva naturalesa social, que s' enamora de la última moda; que obli de la foraster menyspreuant lo de casa, que s' obli de las bonas qualitats propias y basqueja peraltis imitar y reproduhir lo que modí es propi; un poble que deixa l' ús de la seva llengua natural, es un poble desnaturalizat. Desgraciadament devengadas los pobles perden la

conciencia de sí mateixos; ells mateixos no s' coneixen; perden l' esma y han de cercar qui 'ls guini; qui te esma se sab valer, se sab governar, es autònom, perquè 'ls teòlechs ensenyan que la regla pròxima de las accions humanes es la propia conciencia individual. Però 'ls pobles, avans d' arribar al estat de vida reflexiva, se governan per la intuició; los restauradors, y potser encare més ben dit, los fundadors de la nostra Institució, obraren moguts per un noble instint: ells no pretenian, al menos reflexivament, desvetillar la conciencia adormida del poble català, però obraven portats per un esperit autònom, aquest poderós esperit ha de renovar la fas de la terra catalana.

Y no pensén, senyors, que al dir jo que no obraven reflexivament, sino intuitivament aquells homes ilustres que han sigut nostres Mestres y Pares en la obra restauradora, vulga disminuir en lo més mínim l'omèrit de sas altas potencias; porque en la corrent de las cosas humanes, los grans homes que serveixen de llum y direcció als seus germans y promouhen y determinan aquelles corrents poderosas, aquets homes no han obrat reflexivament, sino com portats per un alt instint racional y sens saber ben bé 'l que s' feyan, estavan al crepuscol matinal de la nova era y, de consegüent, no disfrutavan de la llum de quan s' es a gran dia. Poch se pensavan, hoy cent anys enrera, los romàntichs que a Alemania, en contraposició al nou esperit francès que tot ho invadia, remenant, estudiant y fent revindre y poetisant los antichs monuments patris, despertaren a la adormida Germania y evocaren devant de sos ulls las vellas memorias de la terra y la gran institució mitj eval del Imperi alemany, successor del Imperi romà, que semblava havia ja mort ab lo feudalisme, restantne solament com lo ces amoniat; poch se pensavan, dich, aquells poetas, artistas, historiadors y crítics que anavan formant l' esperit alemany, que aquest era l'ànima que haurían després de menester los fundadors del actual Imperi. Y no es que are jo, senyors, considerant las lleys que providencialment regeixen als grans pobles, vulga despertar en la nostra modesta y honrada terra las ideas de grandess y de glorias, que jo dech predicar la humilitat, sino evidenciar la ley provincial que determinà 'l naixement de la nostra institució y sa destinació en la vida social.

No, no son los Jochs Florals una institució poética baldera en lo concert d' elements que anomenem patria; la poesia fou lo símbol ó la forma d' una cosa molt intrínseca, la encarnació del esperit catalanesch, la nova manifestació de la essencia de la Pàtria, no un simple estaquiroton bonich pera delectar als ulls y a las orellas; los restauradors estavan moguts per aquest subtil esperit y, no obstant, no coneixian l' esperit que 'ls guiava; com lo Nicodemus del Evangeli, sentian lo vent impulsor, pero no sabian d' ahont eixia, ni ahont anava. Eran precursors y profetas inconscients d' una bona nova; l' esperit català s' esvehia y 'l geni tutelar de la terra, encarnat en la vella generació que se n' anava, com Jeremias no parava de plorar sobre las runas; quan al só de la arpa de tres cordas se desperta 'l profeta de la Patria, lo profeta de las inmortals esperansas, lo Daniel, que, ab símbols y figuras, té la visió de la futura restauració y fins compta las simbólicas setmanas que per arribarhi li faltan.

Y are, senyors, permetau ja que sens intent deliberat m' he trobat arrapat per l' esperit bíblich, per la doctrina continguda en aquell llibre sagrat ahont la sabiduria cristiana, com a paraula que es de Deu, hi veu la plenitud de la vida humana, la clau que obra 'ls secrets de la historia, la llum que ilustra 'l pervindre dels pobles é hi troba ab fórmulas inmortals que son al mateix temps que símbols, realitats históricas, la explicació dels enigmes que sovint esdevenen en lo accidentat curs de la vida humana; permetau, repetesch, que jo, que tinch obligació de conciencia de pendre per text de ma doctrina aquell llibre, que es la llum y 'l consol de la meva ànima, ara m' valga també d' un símil bíblich pera explicar la misteriosa reparació pública del esperit autonómich en la terra catalana.

Ell era, l' esperit autonómich, lo qui al primer diumenge del florit Maig del any mil vuytcents cinquanta nou, a la Sala de Cent de ca la Ciutat, ab dolços afectes de tota la catalana familia, apareixia a la llum pública, revestit ab las graciosas insignias de la poesia; era 'l més bell, pero també 'l més xich de la Casa, y com lo fill petit del bíblich Jessé, anà creixent en la poética vida: que s' nodreix ab la memoria dels héroes passats, ab la meditació de la ley del Deu dels nostres pares, ab la vista de las montanyas patrias y que s' delecta ohint la misteriosa remor dels rius que regan y fortalisan la terra de la patria. Lo fill xich de Jessé, David, ros y bonich de cara, era a fora a pasturar las someras de son Pare, quan Samuel, d' ordre de Deu, en horas molt críticas pera Israel, trebà al Pastoret en lo camp y allí mateix l' ungl y coronà per rey. També aquest any la nostra Espanya ha passat solemnes tristesses y havém vist un fet maravellós que cal registrar en aquest Discurs y proclamar altament en aquest llech, porque es en glorificació de la institució que representém. Lo tendre y jove esperit de restauració regional iniciat baix los auspicios de la poesia en aquestas festas floralescas, lo petit David de la nostra terra, fort y elegant com lo d' Israel, s' ha vist cercat y sollicitat, dihen que pera ferlo rey.

Y aquest fet, senyors, té un gran valor demostratiu de la exceleancia de las nostras aspiracions, porque en las circunstancies graves es quan los homes tenim més luciditat; en la crisis de la mort, per exem-

ple, la més solemne de totes las crisis, la luciditat, la visió de la veritat, la llum del desengany, es mejor; y per aixó, quan ab lo terratrémol ocasionat per l' entonzament del Imperi hispànic a las Indias orientals y occidentals los homes que cercan lo remey d' Espanya semblava que s' deixondian, tingueren la clarividencia de la aptitud del Regionalisme pera la reconstrucció nacional.

(Se continuará.)

Carta desclosa

A D. Claudi Más y Jornet.

He llegit l' article que firmat per V. publica Las Cuatre Barras y que s' ocupa del moviment intelctual de Reus.

Dit article l' he llegit més d' un cop y no he tret ben bé en clar si es que V. ens vol pendre 'l pel, com vulgarment se diu, ó bé es fill d' una extrema voluntat ó passió d' estímul vers nosaltres. Si es aixis, aquesta li ha posat un vidre de multiplicar als ulls y li há fet veure tot bastant diferent de lo que realment es. Los gansets tenim la fatalitat de que se 'ns aduli, ab bona ó mala fé, que aixó no ho discuteixo. Fà poch temps se va publicar la llista dels reusenchs ilustres resultant que 'ls del present sigle solzament suman 85; y com si no n' hi hagués prou, vé V. y n' hi afegeix d' altres ó quant menos ja 'ls prepara pera ficarlos al forn quant s' en fassi un altre fornada. Créguim senyor Más, recordo, que vosté es l' autor de «Sátiras Morals», y que té molta trassa en pegar aquelles fibladetas que fereixen casi sens adonarsen, y, que vol que li diga, m' sembla que al escriure alguns noms dels que V. cita, se li deu haver escapat una rialleta mes ó menos maliciosa y aquesta rialleta repercuteix en los llavis de tots los que 'ls llegeixen.

Alguns dels que V. anomena, poch, comprench molt bé que hagin conquistat a fora de treball un lloch en la literatura patria, pero alguns altres, los novensans, que han fet pera que 'l seu nom figuri com a conqueridor d' un lloch envejable? Ay! si tant aviat se pogués pujar un escaió, un solzament de la escala que porta als llochs envejables aviat aquets estarian tant plens que 'ls que serían envejables foran los que are ocupan aquells que viuen casi ignorats.

Senyor Más, a vosté l' han mal informat, puig no crech que hagi pogut formar concepte d' alguns dels que V. cita per los escasos treballs que han publicat y encar donant per segur que V. los hagi llegit tots; que va ben errat de comptes! Per aixó no estranyi pensi ó que V. está mal informat ó que ha volgut bromejar ab la gent de Reus y tant si es d' un modo com d' un altre te de tenir en compte que 'ls afalachs en aquesta forma no son per lo pahidor de nostre gent y si acás algú se 'ls ampassa, es probable que li causin alguna indigestió.

Lo que m' ha induhit a endressarli aquesta carta ha sigut solzament lo desij de que s' deixin las cosas al seu lloch y no s' mortifiqui encar que sois sia la modestia d' alguns dels joves que cultivan ab més ó menos trassa la literatura y que may han somniat haver obtingut un lloch envejable.

Aprofito aquesta ocasió pera oferirme de V. atent y s. s. q. s. m. b.

UN DE LA «ESCOLA».

Reus, Maig 1899.

Associació Catalanista de Lleyda

Fallo del Jurat dels Jochs Florals que celebrará aquella patriótica Associació, lo dia 13 del corrent ab mótiu de las festas de Sant Anastasi.

Premi «d' honor y cortesia», ó sia lo de la Flor Natural.

Núm. 106.—«L' himne etern».—Lema Spes.

Accésit, núm. 38.—«Flors y cors.—Imber abiit et recessit, flores apparuerunt in terra nostra (Cant II. 17).

Menció, núm. 101.—«La vanitat».—«De l' infern es filla».

Premi del Rvm. è lltm. Sr. Bisbe de Lleyda.—No s' adjudica.

Accésit, núm. 112.—«La capella de Sant Janme del peu del Romeu».—«Dels fanalets la usansa vull diros jo de hont vé (Roca y Florejachs).

Premi de la Excm. Diputació provincial de Lleyda.—No s' adjudica.

Accésit, núm. 43.—«Ressenya histórica del Comtat d' Urgell».—«¡Oh aymada patria!»

Premi de la Lliga de Catalunya.—No s' adjudica.

Menció, núm. 95.—«Descripció geográfica de la Vall d' Arán».—«Entre sos dos bocins etc.» (Verdaguer-Canigó).

Premi del Casino principal de Lleyda.

Núm. 82.—«Lo Cantich de Moisés».—«Tunc cénicit Moisés et filii. Israel carmen hoc Domino (Exodo XVI.)

Accésit, núm. 60.—«Lo Corcer de don Jaime primer».—«Terram unguida fodit exultat (Job XXXIX 221)».

Premi de la Agrupació Regionalista de Pons.

Núm. 50.—«La Senyora de Pons».—«Mal obrar no pot durar, la Justicia may se cansa».

L' Englatina.

Premi de la Associació Catalanista de Lleyda.

Núm. 51.—«La Reyna madrastra».—«¡Ay! Corona d' Aragón, la bona estrella se apaga».

Accésit primer, núm. 77.—«La batalla de Ná-pols».—«¡Aragó y Sicilia!»

Accésit segon, núm. 12.—«La garsa boija».—«Companys beguem, tot malehint a la memoria de Felip Quint» (F. Mathieu).

Premi del Exm. Sr. don Miquel Agelet y Besa.—No s' adjudica.

Menció, núm. 72.—«La Roser del Portal».—Lleyda la ha forat».

Premi de don Joseph P. Moragas.

Núm. 74.—«La dona catalana».—«No té rivals».

Accésit primer, núm. 32.—«La dona catalana».

«Fides, patria, amor».

Accésit segon, núm. 44.—«La dona catalana».

«Joya de les joyes».

Premi de la Societat «La Peña».—No s' adjudica.

Menció, núm. 121.—«Estudi históric crítics del teatre català».—Serafi Pitarra.

Los demés no s' adjudican ni s' dona tampoch cap accésit als mateixos.

Lleyda 7 de Maig de 1899.

Jaume Collell, prebere, president.—Jean Maluquer y Viladot.—Frederich Reyné y Viladot.—Francisco Malet.—Francisco Lamolla y Morante.—Joan Bergós.—Ramon Aige Roselló, secretari.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 10 de Maig de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	751	97	10'	3'5	Núvol	
3 t.	751	96				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 38	8	13	E.	Cun Nin	0'8
3 t.	Sombra 20		18	E.		0'7

La ha costat pero al cap de vall la pluja que tant beneficiosa havia de ser pera 'ls sembrats en particular y pera la agricultura tota ha vingut en forma d' acompassat ruixat que es del mode que mes assahona la terra.

Ahir al arribar al mitj-dia les núvols que cubrián l' espay que ja al matí nos convidavan ab xims-xims rebentaren en aygua saferintnos en un bon ruixat al que acompanyaren alguns trons.

Hem rebut la «Revista de Sports» corresponent al mes d' Abril, la qual conté un escullit sumari sobre 'l ciclisme de lo que n' es portaveu en nostra ciutat.

Com era de preveure ahir l' Excm. Ajuntament no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria a causa de no haverse reunit prou número de senyors regidors.

En un periódich de la vehina ciutat hem vist publicat lo nom pera candidats en las vinentes eleccions de concejals de nostre apreciable amic particular don Frederich Vidal y Ferrer.

Celebrerém que obtingui la brillant votació que fa esperar las simpatias que gosa a Tarragona.

Se troba malalt d' algun cuydado lo comendant general de somatents D. Pelayo Fontseré, cual alivi desitjém.

Copiém de «La Renaixensa»:

Quod Deus vult perdere... La nostra Diputació provincial que anys enrera era un model de Corporacions fa algun temps que toca campanas y sembla que estigui deixada a la má de Deu.

En la sessió pública d' ahir, quinta del actual periód, la Comissió de Foment, que presideix lo senyor Benet y Colom, presentá a la aprobació del Cos provincial un dictámen en lo qual se proposava 'l nomenament d' un vocal pera la Comissió encarregada en redactar lo projecte de Lley contenint las institucions del Dret de Catalunya. Lo preámbul de dit dictámen, entre otras cosas, diu: «Atenent al article quint del Real Decret creant aquesta Comissió, la persona designada ha d' esser advocat, y creyent la Comissió dictaminadora que aquest ha de teair coneixement del Dret, llarga práctica en l' exercici de la professió y al mateix temps ha de trobarse deslligat de tot compromís polítich y que tampoch deu tenir perjudicis d' escola «ni exagerat amor a nostra regió», proposan pera 'l dit càrrech a D. Maurici Serrahima y Polá».

Aper impossible que una reunió de gent que pensi ab lo cap aprobi un dictámen ab aquest preámbul sense obligar a que s' esborrin las paraulas «ni exagerat amor a nostra regió». Que s' han pensat los diputats provincials? Pera defensar nostre Dret cal gent que tinga amor exagerat a la nostra terra, que ho senti, que son cor bategui sempre en català, que del Dret de Catalunya n' fassi carn de la seva carn y sanch de la seva sanch. Aquesta es la única manera d' estimar ab tota l' ànima y sols aixis poden trobarse valents defensors d' una causa honrada, justa y noble. Tots los que aixis no sian son figuras decorativas, fan més nosa que servey.

La sort es que l' acort de la Comissió s' ha de comunicar al ministre de Gracia y Justicia al senyor Romani y Puigdemogles y al interessat. Y nosaltres cre-

yém que l' senyor Serrahima avans d'acceptar obligará á la Diputació á que supprimeixi las paraulas «ni exagerat amor á la nostra regió», que constan en lo preámbul.

Lo sentit comú que falta á la Diputació li sobre al senyor Serrahima.

A últims del corrent mes s' empenrán los estudis acordats de la carretera de Vallfogona á la general de Artesa á Montblanch, secció de Vallfogona á la esguerra del riu Sarriol, que compren lo pont sobre aquest riu, y es lo projecte mes important pera l' facil accés á aquell poble dels numerosos banyistas que en las estacions estiuhenicas acudeix n de varias provincias á fer ús de las aguas sulfurosas de que está dotat.

Copiém de «La Veu de Catalunya».

«Havém tingut lo gust de saludar á nostre particular amic y distingit pintor y escriptor catalá don Pau Olivella, natural de Reus, á son retorn de Manila.

Al senyor Olivella se deu la iniciativa de la fundació del Centre Catalá de la capital del Arxipélach, de quin parlarem ja en una de nostres anteriors edicions. Avuy podém anadirhi que son actual president es don Joseph Bertrant, y don J. Rodriguez Serra son secretari.

Dit Centre, que desitja posarse ab amistosa relació ab sos similats de Catalunya, está establert al carrer de Crespo, y compta ja ab lo respectable número d' 150 associats.»

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja á pes-1226'80.

Estém ben frescos en aquesta ditxosa Espanya.

Una millora, una reforma de no res y d' utilitat universalment comprovada, sembla pels governs una obra de románs, una obra centenaria.

Aixís estém sempre d' atrassats. Ab aquesta gent no 's va en lloch.

L' introducció dels paquets postals, que 'l Govern tindria d' haver organitzat fa anys, necessita encara l' envió d' embaixades d' industrials y comerciants y las consegüents visites de monuments á totes las nutilats governatives de Madrid.

Los telegramas que 'n parlan fan fátich: «Se dice que en los centros oficiales que el Gobierno se manestra «cada día más inclinado» á autorizar la circulación de paquetes postales en el interior de la Península.... ¡váginthi pensant, que la cosa no es sabuda! » Los señores R. y M., acompañados del señor S., han visitado al señor subsecretario de G., para interesarle en el asunto. Mañana visitarán al señor Guerno y serán recibidos por el señor Rábanos.... Sembla que governin per favor.

¡Quenta inépcia y quanta fanfarría.

Si hem d' esperar que aquesta gent fassin alguna cosa d' organizació civilizada, ja podém assentárnoshi. Si no 'ls trayém de l' administració de Catalunya son ben morts, ells y nosaltres.

Ab tot y las disposiciones que hi ha dictadas sobre la veda de la pesca del bou, en tot lo litoral mediterrani, diihen de Castelló que 'l president de la Diputació d' aquella provincia va rebre un telégrama del diputat á Cortes electe Sr. Cassola, participant que havia sigut suprimida la veda durant tot l' any económic.

Llegim que en un poble de la Manxa hi ha un gos que te dos caps, duas cuas y vuyt potas y que, en lloch de lladrar, miola com un gat. Segons se diu, un viatjer dels Estats Units que va passar per aquells pobles temps endarrera va oferir al seu propietari una grossa cantitat per lo gos no havétsen volgut despendre per patriotisme. Y qui no ho vulguí creure que ho vagi á veure.

Secció oficial

Registre civil

del dia 9 de Maig de 1899

Noizements

Dolors Gippini Escoda, de Felix y Sinfarosa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Teresa Borrás Gauset, 10 anys, Plassa de Prim, 6.—Joseph Sugrañes Nogués, 7 mesos, Casa de Cam, 7.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—La Ascensió del Senyor.
Sant de demá.—Sant Pancraci.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 9

De Málaga y escalas en 6 dias, vapor Sagunto, de 345 ts., ab efectes.
De Port-Vendres en 3 dias, pol. gol. francesa La

Paix, de 79 ts., ab bocoys buyts, consignat á don Anton Mariné.

Despatzadas

Pera Port-Vendres gol. Joven Pepita, ab vi.
Pera Barcelona l. Teresa, en lastre.
Pera Barcelona ber. gol. Isabelita, ab tránzit.
Pera Génova y escalas vapor Sagunto, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	63'55	Cubas del 86	66'12
Orenses	12'80	Cubas del 90	57'06
S. Juan	12'	Aduanas	94'75
Norts	53'35	Ob. 5.0/0 Almansa	84'25
Fransas	46'30	Id. 3.0/0 Fransa	
Filipinas	73'50		
	PARIS		
Exterior	60'95	Norts	
	GIROS		
París	19'20	Londres	30'05

Se reben órdenes pera operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paíssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Última hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'55	Aduanas	94'75
Exterior		Norts	53'30
Amortizable		Fransas	46'30
Cubas 1896	66'	Filipinas	12'80
Cubas 1890	57'	Obs. 6.0/0 Fransa	
Exterior París	60'97	Id. 3.0/0	43'75
	GIROS		
París	19'20	Londres	30'05

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 60 dias fetxa.			
» 8 »			
Londres vista		29'90	
París 60 dias fetxa			
París vista		19'10	19'40
Marsella 60 dias fetxa			

VALORS LOCALS DINER PAPER OPER.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.		650
Industrial Farinera	500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	495	
Manufacturera de Algodón	90	100
Compañía Reusense de Tránsvias		
Compañía Reusense de Tránsvias privilegiadas de cinch per 100		200

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficosar preus inverosímils al fluit eléctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense donará com á immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprentho sixis nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fi de servir en breu plasso las demanias que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn riguros.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» ficosá á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que 'l sen contrinca dongui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá pera 'ls seus abonats los preus següents:

	Ptas.
Una lámpara incandescent de 5 bujias	1'25
» » » de 10 »	1'75
» » » de 16 »	2'50
» » » de 25 »	3'75
Preu del kilowat, hora.	0'50

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temém,

se 'ns porta á la llyuya, á ella aném ab la tranquilat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos. Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

«EL BRONCISTA»

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petrolí á electricitat.
Construccions de tota classe d' aparatos pera la electricitat, gas, petrolí y espelmas.
Incandescencia per lo gas y alcohol ab metzeros del sistema més adelantat.
Lámparas á foco ab lo metzero «Universal».
Restauració y reparació á preus limitats de tota classe d' aparatos, especialitat de la casa.
Instalacions pera aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampistería y Llaunería.
Instalació de timbres eléctrichs ab material asegurado.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4

ESCORIAS THOMAS.

Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

Madrid 10.

Un despaig de Santander diu que 'ls operaris del ferrocarril del Astiller que 's declararen en vagá passan de mil.

A consecuencia de no haverse arribat á un arreglo, los huelguistas están molt sobreexcitados. Ahir á la tarde recorregueren los principales carrers de la població cridant y produhint escándol. Trobant á son camí á un inspector de policia li pegaren brutalment causantli varias feridas.

La guardia civil s' ha reconcentrat al quartel y 's tem que continúhin los desordres.

—La comissió del Foment del Travall Nacional ha estat á cumplimentar á S. M. la Reyna Regent.

Aquesta ha rebut carinyosamente als comissionats, enterantse del objecte que l' ha portat á Madrid y recordant sa estancia á Barcelona.

—Un despaig de Soria diu que se celebrava avuy una solemnitat en lo santuari de Nostra Senyora de Tiermes y que hi havian acudit més de 3.000 personas á presenciaria, quedant alguns fora del temple y la gran majoría fora d' ell.

De sopte 's enfonzá 'l coro, cayent quants estevan en ell sobre 'ls que hi havia dessota y produhintse una escena tremenda de confusió y angustia.

Resultaren 13 ferits, d' ells 5 graves, y molts contusos.

Hi han acudit metjes de molts pobles circunvehins pera curar als ferits.

Lo gobernador de Soria ha enviat socorros al lloch del sinistre.

—La romería terminá sense que acabessin las funciones religiosas.

—Comunican de Algeciras que 'l descubrimet per la policia, de planxas y útils pera la fabricació de bitllets del Banch es més important de lo que 's cregué en un principi, tenint en compte que 's tractava d' una societat establerta ab gran regularitat y contant en son sí personas molt pèritas en l' art de la falsificació.

Los amos de la habitació ahont s' efectuá la troballa han sigut detinguts, y la policia persegueix á alguns altres individuos que se suposan compromesos en aquell lucratiu negoci.

L' assumpto ha causat sorpresa en aquell vehinat.

—A Barco de Avila s' ha desencadenat una terrible tormenta que ha destruhit totes las plantacions d' aquell terme.

L' alcalde d' aquell poble ha dirigit un telégrama al govern pera demanar que 's consigní un crédito extraordinari ab destí als damnificats.

—Despaigs de Roma dinhen que la crisis continúa encara sense resoldre.

Lo rey Humbert ha consultat als polidichs més importants d' Italia ab objecte de resoldre la crisis.

Se creu que s' encarregará novament de la formació de ministeri lo general Palleux.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

Caramelos Pectorals

DEL Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen y fluidifican la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totes las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas màjors.

Son bon sabor, fa sían presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil fer-leshi pendre medicaments.

A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipòsits en totes las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.-REUS.

Demanis en totes las Farmacias de la povincia

Preu de la capsa 6 rals

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. «L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot. «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. «El Vendrellen-sa», setmanari de Catalunya, del Vendrell. «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). «Euskalduna», setmanari de Bilbao (Bizcaya). «El Eco del Guaiolope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PAPERS PINTATS PERA HABITACIONS Glassat pera cristals

Varis fabricants, nacionals y extranjers, han cregut convenient establir á Barcelona un dipòsit pera que l' públich pugá adquirir dits géneros al mateix preu de fábrica, estant encarregat d' aixó, l' antic almancenista Josep Ventura Millás en son gran despaig, situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CÚLTUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo mes durader

balx garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Vertical text on the right side of the page, likely a list of products or prices, including 'Secolò religios', 'Secolò comercial', and 'MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA'.